

Horváth István kerületvezető erdész beszélt az elvégzett munkákról. A Bejcgertyános 10 D-ben 2011-ben szép újulatcsoportokra bontva végezték el a szálalóvágást. Azóta kétszer ápolták meg a lékeket, vágták le a gyertyánt és a tuskósarjakat. Az erdőterv szöveges megjegyzése szerint, a gyertyán foltszerűen elfogadható ott, ahol a fahasználat előtt 3-4 méter magas újulatscsoport volt belőle. A kontrasztot szépen láthatuk az egyik lékben. A lék szélén lévő sűrű gyertyán foltban semmi más fafaj nem maradt meg, viszont a lék folyamatosan ápoló részén szépen fejlődik a tölgy újulat.

Átsétáltunk a 7 C részletbe, ahol azt tudhattuk meg, hogy 2011-ben az őszi fakitermelés előtt módosítani kellett a korábbi jelölésen, mivel az idős állomány alatt lévő cérnávkony tölgy újulat a nyáron a lisztharmat károsítása miatt teljesen elpusztult. Ezért a lékekben meghagytak néhány nagy koronával rendelkező fát, amelyek alatt láthatunk az 1-2 éves újulatot, valamint az ideai makktermést. Az erdőrészletben 2011 óta egyszer ápolták a lékeket. A 11 F erdőrészletben egy gyönyörű kocsánytalan tölgy újulatkúpot figyelhettünk meg, amelynek közepén már a 2 métert is meghaladták az egyedek. A 2011-ben történt szálalóvágás során 1000-1500 m² nagyságú lékeket nyitottak az újulatfoltok felett. A léket egy alkalommal ápolták, mivel a gyertyán újulat nem volt számottevő. A magas egyedszámnak és az egyedek nagy méretének köszönhetően a tölgy újulat érdekében több ápolás már nem szükséges. A nagy egyedszám és a megfelelő fénymennyiség

hatására történő akadálytalan növekedés következtében a vad károsítása nem okozott gondot. 2016-ban a lékek óvatos bővítésével folytatják a szálalóvágást, hogy a lékek szélén lévő újulat is akadálytalanul fejlődhesen.

Utolsó programpontként a Káld-hidegkúti vadászház mellett található „Őserdőnek” nevezett 1,21 hektáros Káld 15 B erdőrészletet tekintettük meg, amelyet a Farkas-erdő régi képenek emlékeként hagytak meg a bajor erdészek az 1800-as évek végén. A részlet azonban mára egy vágásos erdő képét mutatja. A több mint 140 éve nem kezelt erdőben a 245 éves, legelőerdőből visszamaradt, alacsony törzsű, ágas-bogas tölgyek alatt felferődött a gyertyán, aminek következtében a nyír, boróka, fagyal lassan eltűnik az erdőrészletből.

A nap zárásaként a Szombathelyi Erdészeti Zrt. jóvoltából egy finom ebéd mellett megbeszélhettük a tapasztalatainkat, megoszthattuk véleményünket egymással.

A Szombathelyi Helyi Csoport nevében köszönjük a házigazda Sárvári Erdészeti Igazgatóság munkatársainak a program megszervezését, Balogh Csaba tagtársunknak a folyamatos erdőborítás témakörében töretlen lelkesedéssel végzett ismeretterjesztő tevékenységét, valamint az ERTI munkatársainak, hogy megosztották velünk kutatásaik eddigi eredményét.

Szöveg: **Horváth Gábor**
titkár, OEE Szombathelyi HCS
Fényképek: **Hunyadi Géza**

Talajtanos szakmai nap a Hanságban

A Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. és az Országos Erdészeti Egyesület Győri Erdőgazdasági Helyi Csoportja Talajtanos Szakmai Napot szervezett 2015. november 12-én a Hanságban.

A Talajok Nemzetközi Éve alkalmából rendezett programon társaságunk szakemberein kívül a NÉBIH (erdészeti hatóság) és a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság képviselői is részt vettek. Meghívott terepi „előadónk” *dr. Kovács Gábor* egyetemi docens volt, a Nyugat-magyarországi Egyetemről, aki nemcsak a katedrán, hanem a mindennapi gyakorlat földszagú, gumicsizmás valóságában is képes nagyszerűen közvetíteni a termőhely-ismeretani tudnivalókat.

A rendezvényen részt vett *Balsay Endre* nyugalmazott erdészeti igazgató is, aki a Hanság múltjának nagy ismerője (a *Fejezetek a Kapuvár környéki erdők történetéből* című könyv szerzője). Az általa elmondottakon keresztül pillanatfelvételek helyett évtizedes folyamatokat ismerhettünk meg az

egy-egy helyszíneken. Bedő-díjas kollégánk egy 1934-es, Esterházy-uradalomból származó üzemtervet is magával hozott, ami a távolabbi múltba engedett bepillantást.

A talajokat állandó külső tényezőnek szokás tekinteni, és ez emberi léptékkal mérve általában így is van, de a tőzeges talajok esetében néhány évtized alatt is jelentős változások mehetnek végbe. A Hanságban ma is zajlanak ilyen folyamatok – sajnos többnyire kedvezőtlen irányban.

Az elmúlt 60 évben a tőzegréteg vastagsága évente fél centiméterrel csökkent a térségben. Ennek megfelelően a talajvízszint ugyanilyen ütemben kerül közelebb a felszínhez, ami egyes helyeken már nagyon komoly problémát okoz a fajjaválasztásban. A tapasztalatok szerint a nemes nyárok viselik a legjobban a tartós elöntést (ráadásul intenzív anyagcseréjükkel nagyban elősegítik a vízszint csökkenését), szemben a természetvédelem által favorizált égerrel.

Egyes területeken a mélyforgatás mesterséges talajokat hoz létre, felszínre kerül a meszes, dunai kavicsos alapközet, alatta található egy vékony tőzeges, kotus réteg. Ahol az eredeti termőréteg túlzottan elvékonyodott, ott a mélyforgatással lehet valamelyest javítani a talaj szerkezetén. A vízfolyások közelében talajkombinációk is előfordulnak, például a Répce öntésterületén az eredeti tőzeges, kotus láptalajon a rendszeres elárasztás komoly hordalékréteggel gazdagította a felszínt, így itt ma már az öntéstalaj jelleg a meghatározó.

A nap során hat állomáshelyet látogattunk meg, hat talajszelvény-gödört elemeztünk. Az időjárás kedvező volt, májust idéző napsütés kényeztette a résztvevőket. A programot a házigazda Kapuvári Erdészeti jóvoltából izletes ebéd zárta a Rókatói Vadászházban.

Iványi Ákos
titkár, OEE Győri Erdőgazdasági HCS